

16.07.2024

Ερώτηση

Προς

- 1. τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.**
- 2. Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.**

Θέμα: Το κυβερνητικό αλαλούμ με τις επιδοτήσεις και το μειωμένο ΕΤΜΕΑΡ κοστίζει ακριβά στους καταναλωτές ρεύματος.

Η προχειρότητα με την οποία η κυβέρνηση της ΝΔ αντιμετώπισε το μείζον ζήτημα της ενεργειακής κρίσης αποδεικνύεται από το αλαλούμ που εξελίσσεται αυτές τις μέρες και έχει ξεσηκώσει θύελλα αντιδράσεων σε 1.200.000 επιχειρήσεις.

Συγκεκριμένα, τον Απρίλιο του 2022 ο τότε Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Σκρέκας ανακοίνωσε μέτρα για πρόσθετη επιδότηση για μικρές επιχειρήσεις με παροχή ισχύος μέχρι 35 kVA, αρτοποιεία και παραγωγή γεωργικών προϊόντων. Η ανακοίνωση του κ. Σκρέκα ήρθε σε συνέχεια της Ανακοίνωσης με αρ. 2022/C 131/01 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (23 Μαρτίου 2022) για το «Προσωρινό Πλαίσιο κρίσης για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας». Σύμφωνα με το εν λόγω προσωρινό πλαίσιο της ΕΕ, η συνολική ενίσχυση δεν υπερβαίνει τα 250.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, τα 300.000 ευρώ για επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας και τα 2 εκ ευρώ για τις λοιπές επιχειρήσεις. Επίσης, το προσωρινό πλαίσιο προέβλεπε έναρξη ισχύος των μέτρων από τον Φεβρουάριο του 2022. Με μια σειρά επιστολών του κ. Σκρέκα προς τους παρόχους ενέργειας ξεκίνησε να καταβάλλεται η πρόσθετη κρατική επιδότηση άμεσα και πριν την υποβολή του καθεστώτος ενίσχυσης στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και την έγκρισή του από αυτήν. Μάλιστα, με την πρώτη επιστολή του, επέβαλε την αναδρομική εφαρμογή του μέτρου από τον Ιανουάριο του 2022 και όχι από τον Φεβρουάριο, όπως προέβλεπε το προσωρινό πλαίσιο της

ΕΕ και προφανώς χωρίς να προβλεφθεί καμία προϋπόθεση ελέγχου σχετικά με τα ανώτατα όρια συνολικής ενίσχυσης.

Στις 3 Οκτωβρίου 2022 εγκρίθηκε το καθεστώς ενίσχυσης που υπέβαλαν οι ελληνικές αρχές στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (υπ' αρ. C(2022) 7146/3.10.2022 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «State Aid SA.103978 (2022/N) - Greece TCF: Subsidy Scheme to non-household electricity consumers up to 35 kVA, operating as bakeries or on an agricultural tariff») για την εφαρμογή του οποίου εκδόθηκε, μετά από 3 ολόκληρους μήνες (3/1/2023) η με αρ. ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/152/4 ΚΥΑ με τίτλο «ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/152/4 «Χορήγηση επιδότησης, από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης, της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας μη οικιακών καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας με παροχές ισχύος μέχρι και 35 kVA, καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας, που έχουν κύρια δραστηριότητα με Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (ΚΑΔ) 10.71, καθώς και καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας με παροχή αγροτικής χρήσης», που καθόριζε τους δικαιούχους, τη διαδικασία καταβολής των επιδοτήσεων καθώς και τα ανώτατα όρια αυτών ανά επιχείρηση. Λίγες μόλις μέρες πριν την έκδοση της εν λόγω ΚΥΑ ο τότε Υπουργός ΠΕΝ απέστειλε επιστολή (28/12/2022) στους παρόχους ενέργειας, σύμφωνα με την οποία για πρώτη φορά γίνεται λόγος για τα ανώτατα όρια ενίσχυσης ανά επιχείρηση και προβλέπεται η υποχρέωση των προμηθευτών να προβαίνουν σε έλεγχο καθώς και να προχωρήσουν σε ανακτήσεις τυχόν χορηγηθέντων υπερβαλλόντων ποσών από τους δικαιούχους καταναλωτές.

Όλα τα παραπάνω αναφέρονται στην από 23/1/2023 επιστολή του Ελληνικού Συνδέσμου Προμηθευτών Ενέργειας (ΕΣΠΕΝ), που απευθύνεται στον Υπουργό κ. Σκρέκα, στην οποία, μεταξύ άλλων, επισημαίνεται ότι η ευθύνη συλλογής υπεύθυνων δηλώσεων των δικαιούχων καθώς και ο έλεγχος σώρευσης κρατικών ενισχύσεων θα πρέπει να ανατεθεί σε δημόσιο φορέα, που θα είναι και ο υπεύθυνος για την ανάκτηση αυτών.

Στις εύλογες ανησυχίες και τις αντιδράσεις των δικαιούχων ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Μαρινάκης δήλωνε στις 19/1/2024 ότι «σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να ζητηθεί από πολίτες να πληρώσουν επιδοτήσεις που έλαβαν οριζόντια από το κράτος, ασχέτως παρόχου» και ακόμα και σε περίπτωση παραβίασης των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις (ανώτατα όρια) «οι επιδοτήσεις στήριξης είναι οριζόντιες, αφορούν αποφάσεις της κυβέρνησης, δεν μπορούν οι πολίτες να τις δώσουν πίσω».

Στη συνέχεια – σχεδόν έναν χρόνο από την έκδοση της ανωτέρω ΚΥΑ – ο νυν Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας προκειμένου να ανταποκριθεί στις πιέσεις των προμηθευτών ενέργειας και να τους αποδοθούν τα ποσά που είχαν ήδη πιστώσει στους δικαιούχους από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης, αποφάσισε να διευκολύνει τη διαδικασία και η πληρωμή των προμηθευτών να γίνει χωρίς τις υπεύθυνες δηλώσεις των δικαιούχων περί μη σώρευσης κρατικών ενισχύσεων πάνω από το ανώτατο όριο. Εξάλλου, ενόψει ευρωεκλογών που θα διεξάγονταν μετά από

λίγους μήνες, η κυβέρνηση δεν θα τολμούσε να προχωρήσει σε ανάκτηση ποσών από τους δικαιούχους επαγγελματίες, αρτοποιούς, αγρότες. Έτσι, και οι πάροχοι ενέργειας, με το πάρτι αισχροκέρδειας και την καρτελοποίηση της αγοράς, θα εισέπρατταν τα ποσά που είχαν πιστώσει στους δικαιούχους και οι επαγγελματίες θα καθιսυχάζονταν.

Το πρόβλημα, όμως, απλώς μετατέθηκε και μία μέρα μετά τις εκλογές της 9^{ης} Ιουνίου, εκδόθηκε νέα ΚΥΑ με αριθμ. ΥΠΕΝ/Δ ΗΕ/62035/1037, η οποία προβλέπει την έκδοση δεύτερου ανακεφαλαιωτικού λογαριασμού από πλευράς των παρόχων προκειμένου να τακτοποιηθεί το θέμα των ανακτήσεων τυχόν υπερβαλλόντων ποσών επιδοτήσεων (άνω των ορίων που θέτουν οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων – προσωρινό πλαίσιο ΕΕ). Προκλήθηκε, έτσι, νέο κύμα αντιδράσεων από επαγγελματίες που βλέπουν υπέρογκους λογαριασμούς, οι οποίοι περιέχουν ποσά ανάκτησης. Με την από 10/7/2024 επιστολή της προς τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης, η ΓΣΕΒΕΕ αναφέρεται σε καταγγελίες που έλαβε από επιχειρήσεις – μέλη της σχετικά με την έκδοση συμπληρωματικών λογαριασμών βάσει της τελευταίας ΚΥΑ με υπέρογκες χρεώσεις. Επίσης, ο Πρόεδρος του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών στην από 11/7/2024 δήλωσή του κάνει λόγο ότι φτάνουν συνεχώς στο Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών τα παράπονα επαγγελματιών που ξαφνικά επιβαρύνονται με μεγάλα ποσά για ηλεκτρικό ρεύμα που είχαν καταναλώσει την περίοδο 2022-2023 και ζητά ξεκάθαρες απαντήσεις από την κυβέρνηση.

Αλλά το θέμα δεν σταματάει εδώ, αφού έχουμε μέσα σε λίγες μόνο μέρες και νέο κυβερνητικό αλαλούμ που, σύμφωνα με εκτιμήσεις, θα κοστίζει 600 εκατ. ευρώ σε εμπορικές και τουριστικές επιχειρήσεις.

Το νέο επεισόδιο του «σίριαλ» κυβερνητικής προχειρότητας και ανικανότητας αφορά τους δικαιούχους μειωμένου Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αέριων Ρύπων (ΕΤΜΕΑΡ), όπως αυτοί ορίστηκαν αρχικά με την Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/74949/926 (ΦΕΚ Β' 3152/30.07.2020) και στη συνέχεια επεκτάθηκαν στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας του COVID-19 με την Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/25936/310 (ΦΕΚ Β'1160/26.03.2021).

Εισήχθη τότε νέα κατηγορία δυνητικών δικαιούχων μειωμένου ΕΤΜΕΑΡ που αναφέρεται σε επιχειρήσεις του τουριστικού κλάδου. Με τις Υπουργικές Αποφάσεις υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/47286/638 (ΦΕΚ Β'2033/19.05.2021) και υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/70471/1018 (ΦΕΚ Β'3423/28.07.2021) που εκδόθηκαν στη συνέχεια τροποποιήθηκε η Απόφαση Μεθοδολογίας Υπαγωγής και δόθηκε η δυνατότητα για εκ νέου υποβολή αιτήσεων από δυνητικούς δικαιούχους για τα έτη 2019-2020.

Πρόσφατα, σύμφωνα με δημοσιεύματα, ο ΔΕΔΔΗΕ ολοκλήρωσε την εκκαθάριση του ΕΤΜΑΕΡ για τα έτη 2019 και 2020. Από την εκκαθάριση προκύπτει ότι χιλιάδες

επιχειρήσεις, κατά βάση εμπορικές και τουριστικές έχουν πληρώσει μειωμένο ΕΤΜΕΑΡ χωρίς να δικαιούνται την έκπτωση.

Μόνο για τα δύο έτη 2019 και 2020 το σχετικό ποσό που καλούντο να επιστρέψουν (σε πρώτη φάση) στον ΔΑΠΕΕΠ, έως τις 15 Ιουλίου, οι παραπάνω επιχειρήσεις είναι στα 130 εκατ. ευρώ. Υπολογίζεται δε, ότι αν γίνουν οι αντίστοιχες εκκαθαρίσεις για τα επόμενα χρόνια 2021, 2022 και 2023, εκτιμάται ότι τα χρήματα που πρέπει να επιστραφούν από τις επιχειρήσεις θα φθάσουν τα 600 εκατ. ευρώ.

Διαβάζουμε ακόμη ότι χιλιάδες επιχειρήσεις θα κληθούν να επιστρέψουν πίσω ποσά που κυμαίνονται από 80.000 ευρώ έως και 300.000 ευρώ. Για το ζήτημα αυτό πραγματοποιήθηκε τις προηγούμενες μέρες σύσκεψη στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τους προμηθευτές, οι οποίοι και θα πρέπει να εισπράξουν τα σχετικά ποσά.

Και όλα αυτά σε μια συγκυρία που το κόστος της ενέργειας εκτινάσσεται για μια ακόμα φορά, τα μηνύματα από το χθεσινό Eurogroup δεν είναι καθόλου ενθαρρυντικά για νέα μέτρα στήριξης και η κυβέρνηση, που τόσον καιρό δεν έχει κάνει τίποτα προκειμένου να μη διαταραχθεί η αισχροκέρδεια και η καρτελοποίηση της αγοράς, ψάχνει δήθεν να βρει λύση.

Επειδή η προχειρότητα, η ανικανότητα και η επικίνδυνη ακραία νεοφιλελεύθερη πολιτική της κυβέρνησης κοστίζει στους καταναλωτές.

Επειδή χιλιάδες επιχειρήσεις θα βρεθούν αντιμέτωπες με ένα νέο οικονομικό βάρος ενώ το κόστος λειτουργίας είναι ήδη πολύ υψηλό.

Επειδή οι καταναλωτές είναι ήδη επιβαρυνμένοι με υψηλές τιμές ρεύματος.

Επειδή η παραβίαση των αρχών της χρηστής διοίκησης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικούμενου, που συνιστούν εκφάνσεις της θεμελιώδους αρχής της νομιμότητας, συνιστούν ακόμα μία πτυχή παραβίασης του κράτους δικαίου.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων θα κληθούν να επιστρέψουν και τι ποσά από τις επιδοτήσεις στο ρεύμα; Τι αριθμό επιχειρήσεων αφορά η επιστροφή και σε ποια δικαιολογητική βάση ζητείται;
2. Για ποιους λόγους δεν ενημερώθηκαν εξ αρχής, με σαφείς και διαφανείς όρους, οι επαγγελματίες καταναλωτές και οι πάροχοι ενέργειας για τα ανώτατα όρια κρατικών ενισχύσεων – επιδοτήσεων;
3. Για ποιους λόγους και με βάση ποιο νομικό πλαίσιο η κυβέρνηση παραχώρησε την άσκηση δημόσιας εξουσίας, ήτοι τον έλεγχο σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και την ανάκτηση τυχόν υπερβαλλόντων ποσών, σε ιδιωτικές εταιρείες παροχής ενέργειας;

4. Ποιο το περιεχόμενο της 10.8.2023 έως και 15.9.2023 επικοινωνίας μέσω ηλεκτρονικών μηνυμάτων της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ) με την Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ιδίως του από 15.9.2023 μηνύματος ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, που αναφέρονται στην ΚΥΑ Αριθμ. ΥΠΕΝ/Δ ΗΕ/62035/1037;
5. Ποιος είναι ο αριθμός των επιχειρήσεων που θα κληθούν να επιστρέψουν χρήματα εξαιτίας του μειωμένου ΕΤΜΕΑΡ;
6. Ποια είναι τα ποσά που θα ζητηθούν πίσω ανά έτος για την περίοδο 2019-2023;
7. Τι αποφασίστηκε στη συνεδρίαση του ΥΠΕΝ με τους προμηθευτές ρεύματος για το θέμα;
8. Αναμένεται η ψήφιση σχετικής νομοθετικής ρύθμισης όπως διαβάζουμε στον Τύπο;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Χαρίτσης Αλέξανδρος (Αλέξης)

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αχτσιόγλου Ευτυχία (Έφη)

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Τζανακόπουλος Δημήτριος

Τζούφη Μερόπη

Τσακαλώτος Ευκλείδης

Φερχάτ Οζγκιούρ

Φωτίου Θεανώ